

**Natuurtoets inclusief
vleermuizenonderzoek**

Veilingterrein Noord-Scharwoude

Opdrachtgever: Bouwfonds Ontwikkeling B.V.
Rapportnummer: 11.221_R_001_08
Datum vrijgave: November 2009
Vrijgave: Ing. G. Kalkman paraaf
Goedkeuring: Ing. H.M. Visser paraaf

INHOUDSOPGAVE	BLZ
1 SAMENVATTING	3
2 AANLEIDING EN ACHTERGROND VAN DIT RAPPORT	7
3 DOEL VAN DIT RAPPORT	9
3.1 Uitgangspunten	9
4 PLANGEBIED EN GEBIEDSKENMERKEN	10
4.1 Onderzoekslocatie	10
1.2.1 Omschrijving locatie	11
4.2 Relevante wet- en regelgeving	11
4.3 Voorgenomen activiteit	13
4.4 Maatschappelijk belang / sociale veiligheid	13
4.5 Verantwoordelijke partij	14
5 NATUURWAARDEN INVENTARISATIE	15
5.1 Onderzoeksmethode	15
5.2 Resultaten	16
5.3 Flora	16
5.4 Fauna	16
6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
6.1 Conclusies en aanbevelingen	19
6.2 Wettelijk kader	20
6.3 Mitigatie en compensatie	22
6.4 Ontheffingsprocedure	24

Bijlagen

1. Implicaties Habitat- en Vogelrichtlijn en de Flora- en faunawet
2. Overzicht van de te slopen gebouwen
3. Curriculum Vitae veldmedewerker
4. Invlieglocaties vleermuizen
5. Beschrijving af te breken gebouwen

1 Samenvatting

In opdracht van Bouwfonds Ontwikkeling B.V. heeft ProCensus op het veilingterrein te Noord-Scharwoude een Flora- en faunaonderzoek inclusief vleermuizenonderzoek uitgevoerd.

Op 19 juni 2009, 7 juli 2009 (beide in de nacht) en op 23 juli, 10 augustus en 14 september 2009 (in de vroege ochtend) hebben veldbezoeken aan bovengenoemde locatie plaatsgevonden. Op de locatie is gekeken naar aanwezige of mogelijk voorkomen van beschermde flora en fauna en is tevens extra aandacht uitgegaan naar het voorkomen van vleermuizen.

Met de sloop van bestaande gebouwen is reeds in augustus 2009 gestart.

Dit rapport heeft de navolgende zaken in kaart gebracht.

- 1 Zijn er beschermde dieren en plantensoorten momenteel in het plangebied aanwezig of te verwachten?
- 2 Zo, ja, leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet?
- 3 Kan het plan of kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke strijdige handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?

Het doorlopen van het stappenschema in het kader van de Flora- en faunawet, zie bijlage 1 leidt tot de volgende conclusies.

1. Ja. Er zijn momenteel beschermde diersoorten in het gebied aanwezig (en te verwachten).
 - Tijdens de veldonderzoeken zijn naast de strikt beschermde meervleermuis en dwergvleermuis en de groep van vogels (waaronder kerkuil) een aantal algemeen voorkomende beschermde soorten te verwachten.
2. Ja. Met het uitvoeren van geplande werkzaamheden kunnen beschermde soorten worden verstoord.
 - Met de sloop van een aantal gebouwen worden een kolonie van meervleermuis en verblijfplaatsen van dwergvleermuis verstoord.
Alle vleermuizen, hun verblijfplaatsen en leefgebieden zijn binnen de Flora- en faunawet even strikt beschermd (tabel 3, bijlage IV HR). Dit betekent dat versturende werkzaamheden niet zonder meer mogen plaatsvinden en dat bij verstoring een ontheffing moet worden aangevraagd. Indien er geen nieuwe bestemming gevonden wordt voor het veilinggebouw (nr 14, bijlage 5) en dit

resulteert in sloop van het veilinggebouw heeft dit tot gevolg dat een vaste rust- en verblijfplaats van zowel gewone dwergvleermuis als die van de meervleermuis verdwijnen en mogelijk andere vleermuizen worden verstoord of gedood. Dit is in strijd met de verbodsbepalingen 8 t/m 13 van de Flora en Faunawet. Onder bepaalde voorwaarden kan dan ook een ontheffing worden verkregen ex. 75 van de Flora en Faunawet. Deze voorwaarden staan in paragraaf 6.1 vermeld.

- Met de sloop van gebouw 9 (bijlage 5) wordt een rust- en verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verstoord. Dit is in strijd met de verbodsbepalingen 8 t/m 13 van de Flora en Faunawet. Onder bepaalde voorwaarden kan dan ook een ontheffing worden verkregen ex. 75 van de Flora en Faunawet. Deze voorwaarden staan in paragraaf 6.1 vermeld.
 - Met de sloop van een deel van de zijmuren van achterste loods (nr. 3 bijlage 5), in verband met doorrijdroutes voor het bouwverkeer, wordt een vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil verstoord. Aangezien deze loods niet direct zal worden afgebroken, maar wel gebruikt wordt als doorrijdroute is het noodzakelijk om voor het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil een ontheffing aan te vragen.
 - In de vaart die door het industrieterrein loopt kunnen de beschermde soorten kleine modderkuiper en/of bittervoorn worden verwacht. Indien de vaart vergraven of gedempt wordt is nader onderzoek naar het voorkomen van deze beschermde vissoorten noodzakelijk.
3. Naast een te doorlopen ontheffingsprocedure dienen de voorgenomen werkzaamheden zodanig te worden uitgevoerd dat ze niet in strijd zijn met de Flora en faunawet.
- Voor de ontwikkeling van een deel van het industrieterrein, waarvoor een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is, moet aangetoond worden dat de beoogde ontwikkeling te legitimeren valt via de ontheffingsgrondslagen (1 t/m 9).
 - Voor het gebouw (nr. 14) waarin de kolonie meervleermuis aanwezig is wordt een andere bestemming gezocht (er zijn reeds belangstellenden hiervoor), waardoor het gebouw mogelijk gehandhaafd kan blijven. Indien er zich geen belangstellende aandient voor dit gebouw zal alsnog een ontheffing worden aangevraagd. Bovendien is het streven om de vaart in te passen (i.v.m. vliegroute) in de nieuwbouwplannen waarbij rekening gehouden wordt met een gewenst biotoop voor de meervleermuis.

- De vaart langs het veiling gebouw zal gehandhaafd moeten blijven binnen de plannen. Daarbij is het tevens van belang dat zowel de achterzijde van het veilinggebouw als de vaart zo min mogelijk verstoring mag ondervinden van kunstmatige verlichting. In de huidige situatie is langs de vaart geen kunstmatige verlichting aanwezig en wordt verlichting van de omgeving afgeschermd door de aanwezige gebouwen langs de vaart. Voor het inpassen van de kolonie meervleermuizen is het dan ook noodzakelijk om de achterzijde van het veilinggebouw en de vaart, inclusief het deel langs de veilingweg, zo min mogelijk bloot te stellen aan kunstmatige verlichting. Dit geldt zowel voor het uiteindelijke ontwerp als voor de uitvoerende werkzaamheden. Voor sloop- en bouwwerkzaamheden kan wel met (buiten)verlichting worden gewerkt wanneer vleermuizen in winterslaap zijn, grofweg in de periode november tot en met half maart.
- Gezien de aangetroffen en de te verwachten soorten (gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger) is volgens het onderzoeksprotocol vleermuizen (februari 2009) nader onderzoek in de periode augustus - september eveneens noodzakelijk en thans uitgevoerd. Conform het protocol gaat het hierbij om twee veldbezoeken in genoemde periode. Aan de hand van dit protocol worden huidige ontheffingsaanvragen getoetst. Bovendien is het aan te bevelen om met name het veilinggebouw te onderzoeken op winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Door de aanwezigheid van de goed geïsoleerde ruimtes is het aannemelijk dat vleermuizen in de veiling overwinteren.
- In verband met brandgevaar (en mogelijk asbestvervuiling) heeft, in combinatie met het reeds uitgevoerde (deel van het) vleermuisonderzoek, een visuele inspectie van de gebouwen plaatsgevonden. Aan de hand hiervan is bepaald welke gebouwen een potentiële verblijfplaats vormen voor vleermuizen en welke niet. In bijlage 5 is op kaart aangegeven welke gebouwen kunnen worden afgebroken en waar mogelijkheden zijn voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Alle af te breken gebouwen zijn genummerd, aan het nummer is vervolgens een beschrijving van het gebouw gekoppeld en de reden waarom deze wel of niet geschikt is voor potentiële rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. De panden die bij voorbaat ongeschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen worden afgebroken. Wel dient bij de sloop rekening gehouden te worden met de aanwezige vleermuiskolonie en de vliegroute. Dit betekent dat storende werkzaamheden aan de achterzijde van het oude veilinggebouw niet zijn toegestaan. Het gaat hierbij met name om nachtelijke werkzaamheden of het gebruik van (felle) bouwlampen, al dan niet voorzien van een bewegingssensor (in verband met bewaking). Nachtelijke werkzaamheden zullen volgens de opdrachtgever niet worden uitgevoerd en de bewaking werkt met een nachtelijk camera systeem (geen verlichting). Dat geldt eveneens voor de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Vliegroutes, verblijfplaatsen en jachtgebieden dienen zoveel mogelijk te worden behouden. Als dit niet mogelijk is, is men verplicht mitigerende of compenserende maatregelen te nemen.

- Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden.
- Mogelijk kunnen gedurende het planproces of tijdens de uitvoering zich nieuwe soorten gaan vestigen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer.

2 Aanleiding en achtergrond van dit rapport

Het veilingcomplex aan de Juliana van Stolbergstraat 55 – 57, te Noord-Scharwoude gemeente Langedijk (Noord-Holland) wordt al een aantal jaren niet meer als veiling gebruikt. In de structuurvisie van de gemeente Langedijk is aangegeven dat het gemeentebestuur het Veilingterrein beschouwd als een kansrijke locatie voor transformatie naar woningbouw.

Het Bouwfonds en woningbouwvereniging Langedijk (WBL) zijn hiertoe een samenwerking gestart. Afgelopen jaren heeft Bouwfonds de gronden verworven of overeenstemming bereikt met de betrokken eigenaar over de overname daarvan. Voorts wordt binnenkort gestart met het opstellen van het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke procedure voor deze nieuwe woonwijk.

Het veilingcomplex staat inmiddels al jarenlang leeg en verkeert in een zeer verwaarloosde toestand die niet meer voldoet aan de bouwtechnische eisen. Het complex vormt daarmee een gevaar voor de omgeving. Dit niet alleen vanwege het risico dat mensen lopen die het complex toch betreden als gevolg van de onveilige bebouwing maar ook en vooral vanwege de aanwezigheid van asbest in de gebouwen (onder meer gebruikt als dakbedekking).

In de afgelopen periode is er op het terrein tot twee maal toe brand uitgebroken waarbij eenmaal asbest is vrijgekomen en verspreid is geraakt in de omliggende wijk en de tweede keer zelfs een dodelijk slachtoffer is gevallen. Vanuit de VROM-inspectie is de gemeente in 2008 nadrukkelijk gewezen op het asbestrisico.

Gelet op het gegeven dat het veilingterrein geen functie meer heeft, deze locatie zal worden bestemd voor woningbouw en de aanwezige bebouwing, vanwege de bouwvallige staat en de aanwezigheid van asbest, risico's oplevert voor de volksgezondheid dient deze locatie zo snel mogelijk te worden gesloopt.

In verband met de Flora- en faunawet is een projectontwikkelaar of grondeigenaar verplicht een toetsing uit te voeren naar de effecten van het project op de aanwezige natuur. Onderhavige quick-scan flora en fauna is daarom een vereist onderdeel.

Met de komst van de 'Flora- en faunawet' sinds april 2002 zijn veel in- en uitheemse planten en dieren beschermd en is het beschermingsregime strenger geworden. Nieuw in de wet is dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Het doel van het flora- en faunaonderzoek / natuureffectrapportage is om enerzijds inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en anderzijds in de (mogelijke) effecten van de geplande maatregelen op flora en fauna.

In opdracht van Bouwfonds Ontwikkeling B.V. heeft ProCensus het plangebied, door middel van een quick-scan onderzocht op de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde flora en fauna.

ProCensus heeft de quick-scan opgesteld op basis van de beschikbare informatie en aanvullend veldonderzoek. Bij de toetsing aan de Flora- en faunawet is het afwegingskader gehanteerd zoals is beschreven door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Voor een toelichting, zie bijlage 1.

3 Doel van dit rapport

Doel van dit rapport is antwoord te geven op de centrale vraag:

Wordt bij de geplande werkzaamheden voldoende rekening gehouden met de belangen (zoals vermeld in de Flora- en faunawet) van mogelijk aanwezige beschermde dier- en plantensoorten. En wel in die mate, dat geen wettelijke verbodsbepalingen overtreden worden.

Deze centrale vraag wordt beantwoord door antwoord te geven op de volgende deelvragen.

- Zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantensoorten aangetroffen en/of zijn deze te verwachten?
- Zijn er door de planuitvoering negatieve effecten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten te verwachten?
- Zijn er voorstellen te doen die eventuele negatieve effecten op de natuurwaarden zoveel mogelijk beperken?

Met het doorlopen van het afwegingskader van de Flora- en faunawet kunnen de bovengestelde vragen beantwoord worden.

3.1 Uitgangspunten

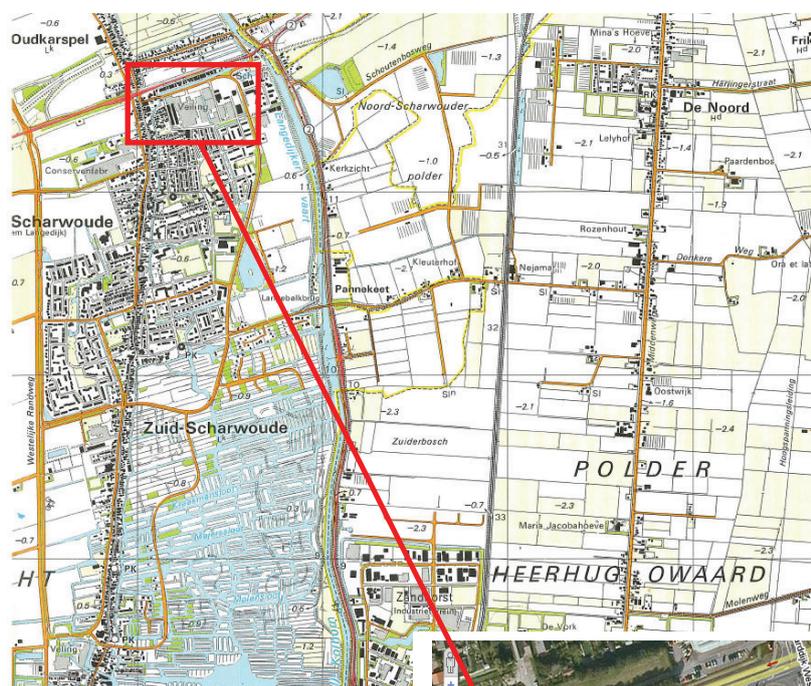
Voor deze quick-scan is de informatie vanuit onderstaande documenten als uitgangsmateriaal gehanteerd.

- Offerteaanvraag en bijlagen (projectopdracht)
- Beoordeling van de fysieke maatregelen
- Literatuuronderzoek juni/juli 2009
- Veldonderzoek 19 juni, 7 juli, 23 juli, 10 augustus en 14 september 2009

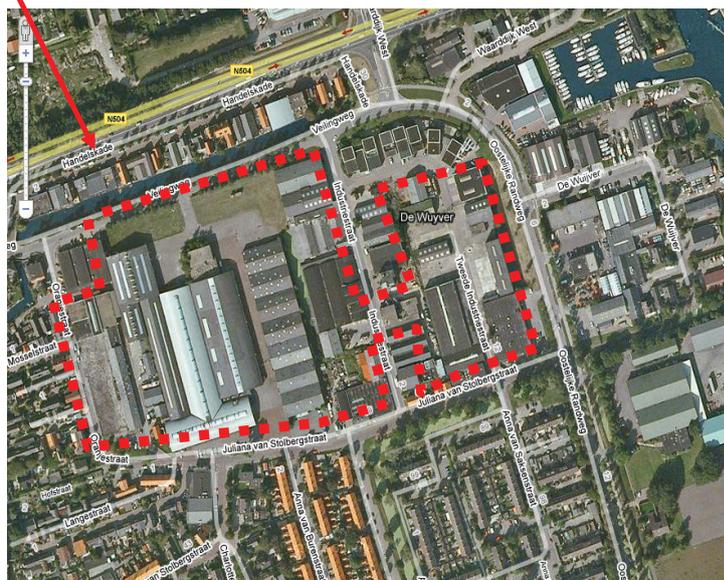
4 Plangebied en gebiedskenmerken

4.1 Onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is gelegen in de gemeente Langedijk, in de plaats Noord-Scharwoude. Het betreft het voormalige veilingterrein aan de Veilingweg - Juliana van Stolbergstraat.

Afbeelding 4.1 Onderzoekslocatie

1.2.1 Omschrijving locatie

Het onderzoekgebied bestaat uit het industrieterrein Noord-Scharwoude in de gemeente Langedijk, provincie Noord-Holland.

De streek rondom Noord-Scharwoude en Broek op Langedijk staat van oudsher bekend als tuinbouwgebied. De intensieve tuinbouw bracht zijn eigen bouwwerken met zich mee, zoals de koolschuren, de zuurkoolfabrieken, de conservenfabriek en de veilinggebouwen.

Op het industrieterrein zijn veel verschillende typen bedrijfsgebouwen aanwezig. De gebouwen variëren van oude gebouwen (zoals een veilinggebouw en enkele bedrijfswoningen) tot vrij moderne bedrijfsloodsen. Verder is het terrein voor het overgrote deel verhard. Binnen het industrieterrein zijn, met uitzondering van een afgesloten vaart geen groenstructuren aanwezig. De noord- en zuidoost rand bestaan wel uit lijnvormige groenstructuren. De noordgrens van het industrieterrein bestaat uit de veilingweg, parallel hieraan is een brede watergang aanwezig. Tussen de weg en de vaart is verder een struweelhaag aangeplant. De zuidoost zijde van het industrieterrein, de oostelijke helft van de Juliana van Stolbergstraat, bestaat eveneens uit een vaart met een bomenrij erlangs.

4.2 Relevante wet- en regelgeving

De regelgeving gericht op natuurbescherming is onder te verdelen in gebiedsbescherming en soortbescherming. Er is regelgeving op internationaal, Europees, nationaal en regionaal niveau. Hieronder worden de meest relevante wet- en regelgeving voor het plangebied genoemd.

Gebiedsbescherming

In het kader van de Europese richtlijnen zijn in Nederland Speciale Beschermingszones (SBZ) aangewezen die een hoge wettelijke bescherming kennen (zie www.minlnv.nl/natura2000). De Vogelrichtlijn is gericht op het beschermen van de in het wild levende vogelsoorten en op de instandhouding van de habitat die het leefmilieu voor deze soorten vormen. De Habitatrichtlijn is gericht op het in stand houden van natuurlijke en halfnatuurlijke habitat en de bescherming van wilde flora en fauna, anders dan vogels. Daarnaast kan er sprake zijn van een natuurreservaat in het kader van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur dan wel van 'overig' natuurgebied, beschermd via de Natuurbeschermingswet of in het Bestemmingsplan van de gemeente.

De projectlocatie te Noord-Scharwoude is niet gelegen binnen of in de nabijheid van een Ecologische Hoofdstructuur of Natura 2000 gebied.

Soortbescherming

Naast de gebiedsbescherming is de soortbescherming van belang. De bescherming van soorten die uitgaat van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, is volledig geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. Op grond van de Flora- en faunawet gelden algemene verboden tot het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten en het beschadigen of verstoren van voortplanting-, vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Voor activiteiten, zoals woningbouw, die een bedreiging kunnen vormen voor deze beschermde soorten, dient ontheffing te worden aangevraagd indien de zwaarder beschermde soorten voorkomen.

Samengevat kan worden gesteld dat er in de Flora- en faunawet ten aanzien van de soortbescherming drie categorieën zijn te onderscheiden.

- *Tabel 1 voor algemene soorten* waarvoor een algemene vrijstellingsregeling geldt (sinds 1 januari 2005) (artikel 16 Flora- en faunawet). Het gaat dan om de algemene zoogdieren, amfibieën, e.d. Genoemd kunnen worden mol, veldmuis, aardmuis, groene kikker, gewone pad, bruine kikker e.d.
- *Tabel 2 soorten* (lichte toetsing) van soorten waarvoor wel een ontheffing in het kader van artikel 16 moet worden aangevraagd, maar waarbij aan minder zware criteria wordt getoetst.
- *Tabel 3 soorten* (zware toetsing) van Bijlage IV-soorten uit de Habitatrichtlijn, aangevuld met de bedreigde en ernstig bedreigde soorten uit de Rode Lijst (én vermeld in de Flora- en faunawet). Voor deze categorie blijft artikel 75 van de Flora- en faunawet ongewijzigd van kracht.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Dit dient plaats te vinden op grond van het afwegingskader zoals geschetst in de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft onverminderd gelden. Indien men in het bezit is van een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode hoeft ook voor de soorten die onder het minder zware beschermingsregime vallen geen ontheffing aangevraagd te worden.

Zorgplicht

Een belangrijke bepaling is de zorgplicht in artikel 2, die stelt “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

4.3 Voorgenomen activiteit

Bouwfonds Ontwikkeling B.V. werkt in samenwerking met de Woningbouwvereniging Langedijk aan de herontwikkeling van het voormalige veilingterrein in Noord-Scharwoude naar woningbouw.

Tevens wordt het aangrenzende sterk verouderde bedrijfsterrein bij het bouwplan betrokken, welke reeds in hun bezit is. Op dit terrein zullen circa 300 woningen gerealiseerd worden.

Vanwege het asbestrisico (VROM-inspectie, 2008) is er in augustus 2009 een begin gemaakt met de sloop van de panden; eerste activiteit is verwijdering van asbestcement dakplaten.

Om tegemoet te komen aan deze planning van de initiatiefnemer (start sloop in augustus 2009) heeft, in combinatie met het reeds uitgevoerde (deel van het) vleermuisonderzoek, een visuele inspectie van de gebouwen plaatsgevonden. Aan de hand hiervan is bepaald welke gebouwen een potentiële verblijfplaats vormen voor vleermuizen en welke niet.

De planning is hierop aangepast. De gebouwen die geen potentiële verblijfplaats vormen zullen eerst gesloopt worden. Bij de gebouwen die wel een (potentiële) verblijfplaats vormen voor beschermde soorten wordt nader bekeken of ze wellicht inpasbaar zijn in het ontwerp of dat er op een andere manier mee omgegaan kan worden.

4.4 Maatschappelijk belang / sociale veiligheid

In verband met brandveiligheid is het van belang dat een aantal gebouwen op korte termijn gesloopt worden. Het risico op brandgevaar is namelijk zeer aannemelijk, in het verleden is al tweemaal eerder brand gesticht waarbij één keer asbest verspreid lag door de wijk en één keer een dodelijk slachtoffer is gevallen.

Het veilingcomplex aan de Juliana van Stolbergstraat 55 – 57 wordt al een aantal jaren niet meer als veiling gebruikt. In de structuurvisie van de gemeente Langedijk is aangegeven dat het gemeentebestuur het Veilingterrein beschouwd als een kansrijke locatie voor transformatie naar woningbouw.

Het Bouwfonds en woningbouwvereniging Langedijk (WBL) zijn hiertoe een samenwerking gestart. Afgelopen jaren heeft Bouwfonds de gronden verworven of overeenstemming bereikt met de betrokken eigenaar over de overname daarvan. Voorts wordt binnenkort gestart met het opstellen van het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke procedure voor deze nieuwe woonwijk.

Het veilingcomplex staat inmiddels al jarenlang leeg en verkeert in een zeer verwaarloosde toestand die niet meer voldoet aan de bouwtechnische eisen. Het complex vormt daarmee een gevaar voor de omgeving. Dit niet alleen vanwege het risico dat mensen lopen die het complex toch betreden als gevolg van de onveilige

bebouwing maar ook en vooral vanwege de aanwezigheid van asbest in de gebouwen (onder meer gebruikt als dakbedekking).

In de afgelopen periode is er op het terrein tot twee maal toe brand uitgebroken waarbij eenmaal asbest is vrijgekomen en verspreid is geraakt in de omliggende wijk en de tweede keer zelfs een dodelijk slachtoffer is gevallen. Vanuit de VROM-inspectie is de gemeente in 2008 nadrukkelijk gewezen op het asbestrisico.

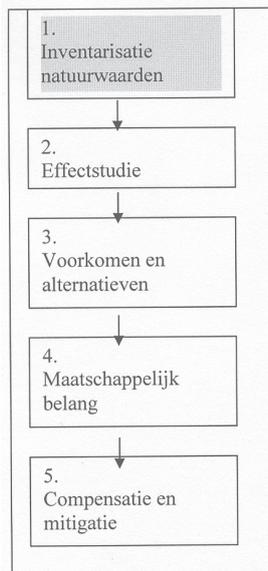
Gelet op het gegeven dat het veilingterrein geen functie meer heeft, deze locatie zal worden bestemd voor woningbouw en de aanwezige bebouwing, vanwege de bouwvallige staat en de aanwezigheid van asbest, risico's oplevert voor de volksgezondheid dient deze locatie zo snel mogelijk te worden gesloopt.

4.5 Verantwoordelijke partij

De verantwoordelijke partij voor de uitvoering is Bouwfonds Ontwikkeling B.V.
De Directie is gemachtigd de (eventuele) ontheffingsaanvraag op de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet in te dienen namens Bouwfonds Ontwikkeling B.V.

5 Natuurwaarden inventarisatie

Welke beschermde soorten planten en dieren komen in of nabij het plangebied voor?

Informatie over het voorkomen van soorten in en rond het projectgebied is de basis voor de beoordeling van ecologische effecten van een bouwplan of andere ruimtelijk ingreep. Hieronder staat een korte beschrijving van de voorkomende flora en fauna van het plangebied en de directe omgeving.

5.1 Onderzoeksmethode

Op 19 juni 2009, 7 juli 2009 (beide in de nacht) en op 23 juli en 10 augustus 2009 (beide in de vroege ochtend) hebben veldbezoeken op de onderzoekslocatie plaatsgevonden om inzicht te krijgen in het (mogelijk) voorkomen van binnen de Flora- en faunawet beschermde planten- en diersoorten. Op de locatie is gezocht naar beschermde flora en fauna en is extra aandacht uitgegaan naar het voorkomen van (geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van) vleermuizen.

Het vleermuizenonderzoek is telkens uitgevoerd door twee personen met behulp van een bat-detector (Pettersson D100 en D240X) en heeft zich gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bedrijfspanden (bijlage 2). De bat-detector zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor de mens hoorbaar geluid, aan de hand van deze geluiden in combinatie met de frequentiebereik en het gedrag van de vleermuis kan de soort op naam worden gebracht.

Indien noodzakelijk voor determinatie zijn vleermuiswaarnemingen opgenomen en geanalyseerd in een speciaal hiervoor ontworpen computerprogramma.

Door tijdens zonsondergang (19 juni 2009) rondom de te slopen gebouwen te posten kunnen uitvliegende vleermuizen worden waargenomen. Op 7 juli 2009 is in de nacht tot en met zonsopgang nogmaals met een bat-detector bij een te slopen gebouw gepost zodat invliegende vleermuizen kunnen worden waargenomen. Op 10 augustus is in de

vroege ochtend vanaf 05.00 uur gepost om te beoordelen of er een verblijfplaats is van de gewone dwergvleermuis.

Gezien de omvang van het terrein is iedere vleermuisronde uitgevoerd door twee personen.

Op 23 juli 2009 zijn (overdag) de af te breken gebouwen van buiten en binnen onderzocht op potentieel geschikte rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde broedvogels. Aan de hand van dit visuele onderzoek wordt bepaald welke gebouwen onderhevig zijn voor nader vleermuisonderzoek in het najaar. Tevens is bepaald welke gebouwen bij voorbaat ongeschikt zijn voor vleermuizen of andere gebouwbewonende soorten die, in verband met gevaar voor brandstichting (en asbestvervuiling), reeds op korte termijn kunnen worden afgebroken.

Verder zijn ook eventuele waarnemingen van andere binnen de Flora- en faunawet beschermde soorten meegenomen met deze verslaglegging en effectenbeoordeling.

Bijlage 3 bevat het Curriculum Vitae van de veldmedewerker die bij ieder veldbezoek aanwezig was.

5.2 Resultaten

5.3 Flora

Tijdens de veldbezoeken is geen beschermde flora aangetroffen. Ook is er geen beschermde muurflora waargenomen aan de muren en gevels van de af te breken panden. Voor andere beschermde flora ontbreken geschikte groeiplaatsen, aangezien het terrein voor het grootste gedeelte verhard is.

5.4 Fauna

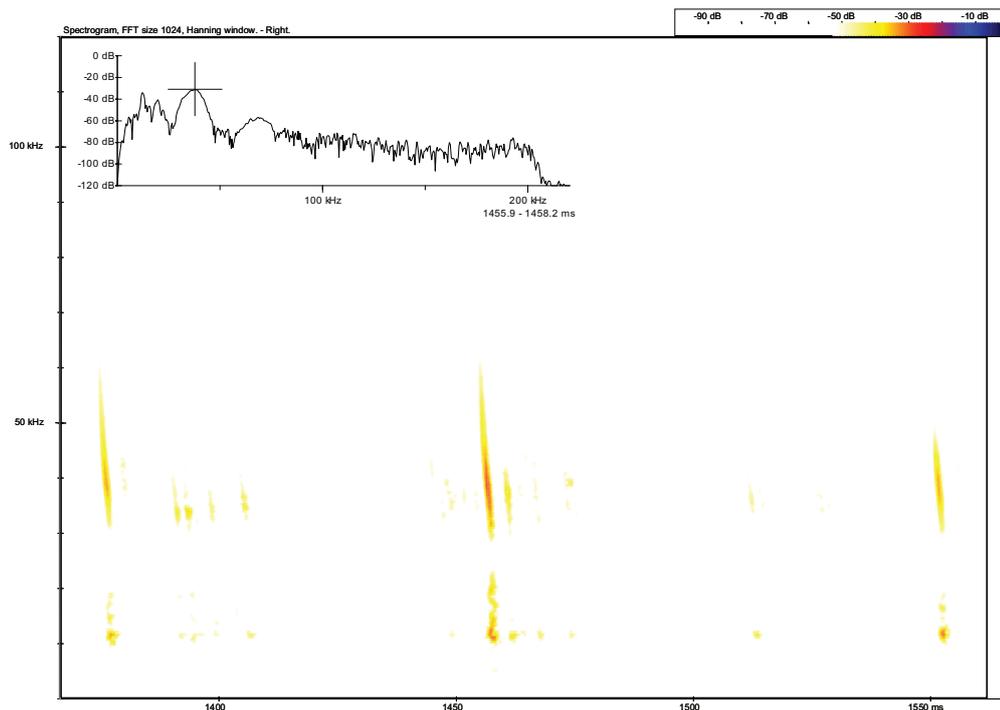
Tijdens beide veldrondes zijn uitsluitend gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*) en sporen die wijzen op een vaste rust- en verblijfplaats van kerkuil aangetroffen. Voor de verspreiding van de waargenomen vleermuizen en de mogelijke nestlocatie van kerkuil binnen het onderzoeksgebied, zie bijlage 4.

*Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)*

Bij deze soort gaat het voornamelijk om enkele waarnemingen van foeragerende dieren in de groenstructuren aan de rand van het industrieterrein. Tijdens de ochtendronde van 7 juli en 10 augustus 2009 één exemplaar van gewone dwergvleermuis waargenomen die een af te breken loods binnenvloog. Gezien het tijdstip van de waarneming kan er van worden uitgegaan dat de vleermuis een verblijfplaats heeft binnen de loods. De verblijfplaats is zeer waarschijnlijk in de spouwmuur van de middelste loods aan de noordzijde.

Meervleermuis (Myotis dasycneme)

Van deze soort is aan de achterzijde, in de spouwmuur onder het afdak van het veilinggebouw een kleine kraamkolonie waargenomen (bijlage 3). Tijdens de avondronde op 19 juni 2009 is het aantal dieren geschat na telling op 15 exemplaren plus aanwezige jongen. Bij een telling in de vroege ochtend van 7 juli 2009 zijn in ieder geval 12 invliegende exemplaren waargenomen. Ook hier waren reeds enkele, vermoedelijk jonge, dieren aanwezig in de spouwmuur.

Afbeelding 5.1 Spectrogram meervleermuis (batsound), 19 juni 2009 Noord-Scharwoude; Piekfrequentie= 37,8, -30,9 db.

Afbeelding 5.2 Invlieglocatie van kolonie meervleermuis in veilingpand (7 juli 2009)

Kerkuil (Tyto alba)

Van de kerkuil is in de achterste loods van de veilingloodsen een grote hoeveelheid braakvallen, uitwerpselen en een aantal veren aangetroffen. De nestlocatie is een afgetimmerde ruimte gevonden van de loods bereikbaar voor de kerkuil via de ventilatieopening. De uil zelf is niet waargenomen, maar gezien de hoeveelheid en de versheid van de braakballen, kan er van worden uitgegaan dat in deze loods zich een vaste rust- en verblijfplaats van kerkuil bevindt.

Overige beschermde soorten

Met uitzonderingen van de groep van vogels zijn geen andere beschermde soorten of sporen daarvan aangetroffen. Onder het afdak aan de achterzijde van het veilinggebouw zijn enkel oude nesten van huis- of boerenzwaluw aangetroffen. Tevens kan worden verwacht dat in een aantal panden gebouwbewonende broedvogels aanwezig zijn, het gaat hierbij om soorten als spreeuw, merel, koolmees, gekraagde roodstaart en/of witte kwikstaart.

Aangezien groenelementen niet aanwezig zijn, wordt niet verwacht dat andere strikt beschermde soorten gebruik maken van het industrieterrein. Uiteraard kunnen wel enkele algemeen voorkomende beschermde soorten worden verwacht zoals huisspitsmuis en gewone pad.

Van de soortgroep van vissen kunnen echter soorten als kleine modderkruiper en of bittervoorn worden verwacht in de watergang achter het veilinggebouw. Deze vaart heeft in het verleden altijd in open verbinding gestaan met het omringende (vaar)water. Verwacht wordt dat deze, in verband met afwatering, ook nu door middel van duikers in verbinding staat met de overige watergangen. De verspreiding van genoemde beschermde vissoorten is eveneens bekend uit de directe omgeving (De Nie H.W., 1996).

Aangetroffen beschermde fauna

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bron/locatie	Beschermings niveau Flora en Faunawet
Meervleermuis	Myotis dasycneme	Zie bijlage 3	Tabel 3
Gewone dwergvleermuis	Pipistellus pippistellus	Zie bijlage 3	Tabel 3
Kerkuil (nest, braakballen)	Tyto alba	Zie bijlage 3	

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies en aanbevelingen

Tijdens de veldonderzoeken zijn naast de groep van vogels en vleermuizen een aantal algemeen voorkomende beschermde soorten te verwachten. Algemeen voorkomende soorten zijn niet ontheffingsplichtig mits de zorgplicht in acht wordt gehouden.

Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden. Echter is binnen de flora- en faunawet geen sprake van datumgrenzen, van belang is of een broedgeval wordt verstoord of niet.

Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van uilen, roofvogels en spechten worden gezien als jaarrond vaste verblijfplaats en zijn daarmee ontheffingsplichtig. In de achterste loods op het veilingterrein (nr. 3, bijlage 5) zijn sporen aangetroffen die wijzen op een vaste rust- en verblijfplaats van kerkuil. Aangezien deze loods zal worden afgebroken, is het noodzakelijk om voor het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil een ontheffing aan te vragen.

Verder zijn binnen het plangebied een tweetal strikt beschermde vleermuissoorten waargenomen. Het gaat hierbij om gewone dwergvleermuis en de meervleermuis. Van gewone dwergvleermuis is op een tweetal locaties een enkel exemplaar waargenomen die mogelijk een verblijfplaats heeft in de te slopen bedrijfsgebouwen. Eén van deze gebouwen is het oude veilinggebouw (nr. 14, bijlage 5), waar binnen in de opslagruimtes van het gebouw een gewone dwergvleermuis actief was. Tevens is aan de achterzijde van dit pand een kleine kraamkolonie van meervleermuis waargenomen. Doorgaans leeft de meervleermuis in grote kolonies, die bijna uitsluitend in gebouwen zijn gevestigd. Meervleermuizen gebruiken hun verblijfplaatsen het liefst de hele zomer door en vele tientallen jaren achtereen (Kapteyn K., 1995). Een kraamkolonie bestaat meestal uit enkele tientallen tot honderden vrouwtjes, waarvan circa 15 % onvolwassen (subadulte) vrouwtjes. Kolonies van meervleermuis zijn in Noord-Holland bijzonder groot; gemiddeld bestaat een groep meervleermuizen uit 116 dieren. In Noord-Holland bestaat een kraamkolonie gemiddeld uit 142 volwassen vrouwtjes. Echter zijn uit Noord-Holland ook enkele kleinere kraamkolonies bekend. In Avenhorn werden 35 volwassen dieren geteld, in Wieringerwaard maar 23. Het kleinste groepje (13 individuen) is gevonden in 't Veld (Kapteyn K., 1995).

6.2 Wettelijk kader

Alle vleermuizen, hun verblijfplaatsen en leefgebieden zijn binnen de Flora- en faunawet even strikt beschermd (tabel 3, bijlage IV HR). Dit betekent dat versturende werkzaamheden niet zonder meer mogen plaatsvinden en dat bij verstoring een ontheffing moet worden aangevraagd. De sloop van het veilinggebouw heeft tot gevolg dat een vaste rust- en verblijfplaats van zowel gewone dwergvleermuis als die van de meervleermuis verdwijnen en mogelijk vleermuizen worden verstoord of gedood. Dit is in strijd met de verbodsbepalingen 8 t/m 13 van de Flora en Faunawet. Onder bepaalde voorwaarden kan dan ook een ontheffing worden verkregen ex. 75 van de Flora- en faunawet¹, deze voorwaarden zijn:

1. de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap;
2. de bescherming van flora en fauna;
3. de veiligheid van het luchtverkeer;
4. de volksgezondheid of openbare veiligheid;
5. dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
6. het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
7. belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort;
8. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw;
9. bestendig gebruik;
10. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Uit een recente uitspraak van de Raad van State² is verder gebleken dat de grondslag "ruimtelijke inrichting of ontwikkeling" (punt 10) in strijd is met art. 16 van de Habitatrictlijn, voor zover ontheffing moet worden verleend voor 'strikt beschermde diersoorten', voorkomend op de bijlage IV van de Habitatrictlijn. Onder deze soorten vallen in ieder geval alle vleermuizen. Dit betekent dat ruimtelijke ontwikkeling/ruimtelijke inrichting op zichzelf geen juridisch geldige reden is om een ontheffing te kunnen verlenen. Ontheffingen, indien nodig, kunnen alleen worden verleend op basis van de resterende ontheffingsgronden 1 t/m 9³. Dit betekent voor de ontwikkeling van dat deel van het industrieterrein waarvoor een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is, aangetoond moet worden dat de beoogde ontwikkeling te legitimeren valt via de resterende ontheffingsgrondslagen (1 t/m 9). Geconcludeerd mag worden dat in overleg met de gemeente Langedijk bezien dient te

-
1. ¹ Artikel 2, derde lid Besluit Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten.
 2. ² RvSt 200802863/1, Hoger Beroep Flora en Faunawet
 3. ³ Art. 2 lid 3 Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten.

worden of er sprake is, en zo ja het waarom van punt 5 (dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten).

Er voornamelijk van uitgaande dat dit aangetoond kan worden, kan gesteld worden dat de toekomstige inrichting vermoedelijk de meervleermuis verstoort. Aanbevolen wordt ontheffing voor opzettelijke verontrusting aan te vragen bij het ministerie van LNV, in het belang van de kolonie. Naast dat dit voor de verblijfplaats geldt, geldt dit ook voor de vliegroute van de waargenomen meervleermuizen. De vaart langs het veilinggebouw zal dan eveneens gehandhaafd moeten blijven binnen de plannen. Daarbij is het tevens van belang dat zowel de achterzijde van het veilinggebouw als de vaart zo min mogelijk verstoring mag ondervinden van kunstmatige verlichting. In de huidige situatie is langs de vaart geen kunstmatige verlichting aanwezig en wordt verlichting van de omgeving afgeschermd door de aanwezige gebouwen langs de vaart. Voor het inpassen van de kolonie meervleermuizen is het dan ook noodzakelijk om de achterzijde van het veilinggebouw en de vaart, inclusief het deel langs de veilingweg, zo min mogelijk bloot te stellen aan kunstmatige verlichting. Dit geldt zowel voor het uiteindelijke ontwerp als voor de uitvoerende werkzaamheden. Voor sloop- en bouwwerkzaamheden kan wel met (buiten)verlichting worden gewerkt wanneer vleermuizen in winterslaap zijn, grofweg in de periode november tot en met half maart.

Naast de genoemde ontwikkelingen met betrekking tot de Flora- en faunawet door enkele uitspraken van de Raad van State, is tevens in februari 2009 een onderzoeksprotocol voor vleermuizen van kracht geworden. Aan de hand van dit protocol zullen de huidige ontheffingsaanvragen worden getoetst. Het uitgevoerde onderzoek, bestaande uit twee veldbezoeken in de periode juni - juli aan voldoet aan het protocol. De aangetroffen soorten (gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger) zijn eveneens waargenomen in de periode augustus - september. Door de aanwezigheid van de goed geïsoleerde ruimtes is het waarschijnlijk dat meervleermuizen in de veiling overwinteren.

De sloopwerkzaamheden zijn volgens planning gestart in augustus 2009. Voorafgaand hieraan zijn alle panden visueel geïnspecteerd of ze wel of geen potentiële rust- of verblijfplaats kunnen vormen voor vleermuizen. Alle af te breken gebouwen zijn genummerd, aan het nummer is vervolgens een beschrijving van het gebouw gekoppeld en de reden waarom deze wel of niet geschikt is voor potentiële rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. De panden die een potentiële verblijfplaats vormen voor vleermuizen dienen met het nader onderzoek in het najaar / winter meegenomen te worden.

De panden die bij voorbaat ongeschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen worden afgebroken. In bijlage 5 is op kaart aangegeven welke gebouwen kunnen worden afgebroken en waar mogelijkheden zijn voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Verder dient met de sloop van de gebouwen die niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen rekening gehouden te worden met de aanwezige vleermuiskolonie en zijn

vliegroute. Dit betekent dat storende werkzaamheden aan de achterzijde van het oude veilinggebouw niet zijn toegestaan. Het gaat hierbij met name om nachtelijke werkzaamheden of het gebruik van (felle) bouwlampen, al dan niet voorzien van een bewegingssensor (in verband met bewaking).

Vliegroutes, verblijfplaatsen en jachtgebieden dienen zoveel mogelijk te worden behouden. Als dit niet mogelijk is men verplicht mitigerende of compenserende maatregelen te nemen.

6.3 Mitigatie en compensatie

Mitigatie

Mitigatie betekent het verzachten van negatieve effecten. Een mitigerende maatregel bij de aanleg van een weg is bijvoorbeeld het maken van een onderdoorgang met water. Hiermee blijft een bestaande vliegroute behouden en wordt het negatieve effect van een ingreep verzacht.

Compensatie

Compensatie betekent de schade aan een populatie goedmaken (in een ander naastgelegen gebied). Zo kunnen jachtgebieden die verloren zijn gegaan worden gecompenseerd door nieuwe jachtgebieden te ontwikkelen. Compensatie moet zich richten op de verloren functie: 'jachtgebied voor jachtgebied, verblijf voor verblijf'.

De flora- en faunawet heeft tot doel de 'gunstige staat van instandhouding' van de beschermde soort te waarborgen. Door de volgende maatregelen in acht te nemen is de gunstige staat van de beschermde soort meervleermuis te waarborgen. Daarbij dient in overweging genomen te worden dat meervleermuizen heel kritisch zijn in de keuze van hun verblijfplaats. Ze zoeken een combinatie van ligging ten opzichte van landschapselementen, temperatuur en afmetingen. Ook sociale factoren zoals traditie en ligging ten opzichte van burens spelen een rol. Het creëren van een kunstmatig meervleermuisverblijf is daarom zeer ingewikkeld, vooral het nabootsen van een optimaal binnenklimaat. Hoewel andere soorten vleermuizen in sommige gevallen kunnen profiteren van kunstmatige verblijven, is dit bij de meervleermuis tot op heden nog niet bewezen.

Een vleermuiskast of bunker is voor de meervleermuis dan ook geen volwaardige vervanging voor een verloren gegane biotoop. De keuze voor de juiste mitigerende en of compenserende maatregelen blijkt vaak lastig. In de volgende tabel is een aantal voorbeelden gegeven van geschikte en ongeschikte maatregelen voor de meervleermuis, gezien de voorgenomen maatregel van sloop.

Te voorkomen bij sloop

1. Verstoring (zomer- en of winter) verblijfplaatsen door bouw- en sloopwerkzaamheden (verbouwingen, restauratie, renovatie, sloop, nieuwbouw).
2. Vernietiging leefgebied (open waterrijk landschap) door dempen van sloten etc..
3. Vernietiging pendelroutes door kap van bomen (laanbeplanting, erfbeplanting, solitaire bomen), opruimen en fragmenteren van houtwallen en singels.

Geschikte maatregelen ter voorkoming van schade

1. Zomer: in geval van de aanwezigheid van een kraamkolonie wachten tot aan het einde van het kraamseizoen nadat de gehele kraamkolonie is uitgevlogen. Dan pas met de werkzaamheden beginnen.
2. Winter: in geval van de aanwezigheid van dieren in een winterverblijf de werkzaamheden pas starten nadat de dieren naar hun zomerverblijf zijn vertrokken.
3. Toegankelijk houden van uitvliegopeningen van bestaande verblijfplaatsen.

Ten behoeve van de planvorming voor de toekomstige woonwijk

4. Het aanleggen van passage onder een weg in combinatie met water op plekken die per nacht door minimaal vijf dieren worden gebruikt;
5. Het verbreden van een waterweg om de afstand tot een lichtbron te vergroten en daarmee de lichtoverlast te verminderen;
6. Aanleg of behoud van een groenzone (eventueel met bomen en of rietkraag) langs een vaart (voorkom huizen direct langs het water);
7. Het creëren van een goede waterkwaliteit;
8. Een goed lichtbeheer (bijvoorbeeld door het licht goed af te schermen of de helft van de lantaarnpalen na elf uur 's avonds uit te doen).

Ongeschikte maatregelen

1. De aanleg van een kunstmatig winterverblijf (ijskelder, bunker);
2. Het ophangen van vleermuiskasten;
3. Extra water aanleggen zonder vleermuisvriendelijke inrichting.

Voor de kerkuil wordt voorgesteld om contact op te nemen met de plaatselijke kerkuilenvereniging in verband met de mogelijkheden om in de omgeving een kerkuilenkast op te hangen die als compensatie kan gelden voor de verstoorde rust- en verblijfplaats in de loods.

Als laatste kunnen in de vaart die door het industrieterrein loopt de beschermde soorten kleine modderkuiper en/of bittervoorn worden verwacht. Voor het vergraven of dempen van deze vaart is een nader onderzoek naar het voorkomen van deze beschermde vissoorten noodzakelijk.

Mogelijk kunnen gedurende het planproces of tijdens de uitvoering zich nieuwe soorten gaan vestigen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer.

6.4 Ontheffingsprocedure

Voor de waargenomen kraamkolonie meervleermuis, de vaste rust en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en de kerkuil is een ontheffing voor artikel 11 in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Door de eerder aangehaalde uitspraak van de Raad van State is het erg moeilijk om voor nieuwbouwplannen een ontheffing te krijgen voor soorten uit tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn.

Voor het gebouw waarin de kolonie meervleermuis aanwezig is (en een enkele dwergvleermuis is aangetroffen) wordt nu een andere bestemming gezocht (er zijn reeds belangstellenden hiervoor), waardoor het gebouw mogelijk gehandhaafd kan blijven. Indien de belangstellende afhaakt voor dit gebouw zal alsnog een ontheffing worden aangevraagd. Bovendien is het streven om de vaart in te passen (i.v.m. vliegroute) in de nieuwbouwplannen waarbij rekening gehouden wordt met een gewenst biotoop voor de meervleermuis.

Voor de verstoring van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in gebouw nr. 9 en de kerkuil in gebouw nr. 3 dient ontheffing te worden aangevraagd.

In verband met het potentiële brandgevaar door vandalisme en de aanwezigheid van asbest wil de initiatiefnemer zo snel mogelijk overgaan tot sloop van de beschreven reeds leegstaande panden. De panden die niet geschikt worden geacht als verblijfplaats voor vleermuizen en/of roofvogels en uilen, zijn aangegeven en worden volgens planning worden gesloopt.

Om de procedure goed te laten verlopen, is het volgende stappenplan voorgesteld:

- In eerste instantie ontheffing aanvragen voor artikel 11 voor verstoring van de vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en kerkuil.

- In augustus/september bleek dat de kolonie ook haar paarverblijfplaats op de locatie heeft. Voor de (winterverblijfplaatsen kan in december onderzoek uitgevoerd worden.
- Aanvragen eventuele aanvullende ontheffing.

Literatuurlijst

Digitale bronnen:

- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl
- www.ravon.nl

Literatuur:

- Kapteyn K., 1995, vleermuizen in het landschap, over hun ecologie, gedrag en verspreiding, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs / Provincie Noord-Holland, Haarlem
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.
- Nie H.W. de, 1996, Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.
- Schober W., Grimmberger E., 2001, Gids van de Vleermuizen van Europa Azoren en Canarische eilanden, met specifieke informatie over vleermuizen in Nederland en België, Tirion Uitgevers BV, Baarn
- Weeda & Westra, Nederlandse Oecologische Flora, 3e druk, 2003, KNNV-uitgeverij, Zeist. Nie H.W. de, 1996, Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.

Overig:

- Bureau Aandacht Natuur

Bijlage

1. Implicaties Habitat- en Vogelrichtlijn en de Flora- en faunawet
2. Overzicht van de te slopen gebouwen
3. Curriculum Vitae veldmedewerker
4. Invlieglocaties vleermuizen
5. Beschrijving af te breken gebouwen

BIJLAGE 1 IMPLICATIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET.

De Flora- en faunawet is de Nederlandse omzetting van het soortenbeschermingsregime van de Vogel- en Habitatrichtlijn. De nieuwe Flora- en faunawet, die sinds 1 april 2002 in werking is getreden, kan belangrijke gevolgen hebben voor de planvoorbereiding en uitvoeren van werkzaamheden. Alle ruimtelijke ingrepen die beschermde planten en dieren verstoren of bedreigen dan wel leiden tot aantasting van hun rust- of verblijfplaatsen, zijn bij de wet verboden.

Beschermde soorten planten en dieren worden niet alleen in natuurgebieden aangetroffen, maar kunnen ook daarbuiten voorkomen. Voor het plannen van ruimtelijke ingrepen ten behoeve van de infrastructuur, zoals de realisatie van de woningbouwlocatie, dient om die reden inzicht te zijn in de mogelijke gevolgen van deze ingrepen voor beschermde soorten.

In het kader van een ruimtelijke ingreep zullen de volgende vragen beantwoord moeten worden.

- 1 Welke beschermde soorten planten en dieren komen in of nabij het plangebied voor?
- 2 Leidt uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet?
- 3 Kunnen de geplande werkzaamheden zodanig worden aangepast dat eventuele schadelijke effecten op beschermde soorten van de hiervoor genoemde handelingen worden voorkomen of in mindere mate optreden?
- 4 Is om de geplande werkzaamheden uit te voeren een ontheffing (ex art. 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende beschermde planten en hun groeiplaats en beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist?

De noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet is afhankelijk van de vraag in welke mate de werkzaamheden de leefomgeving van beschermde soorten aantasten dan wel leiden tot een directe of indirecte verstooring of bedreiging van beschermde soorten.

Bij het beoordelen van effecten wordt in het kader van de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt in vier beschermingscategorieën voor de soorten.

1. Soorten vermeld op **bijlage IV** van de Europese Habitatrichtlijn en ingevolge artikel 75, vijfde lid Flora- en faunawet, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bedreigde soorten.
Ontheffing kan worden verleend indien er:
 - a) geen andere bevredigende oplossing bestaat;
 - b) sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang;
 - c) geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort.
2. Beschermde soorten die niet in categorie 1 vallen met uitzondering van beschermde inheemse soorten.

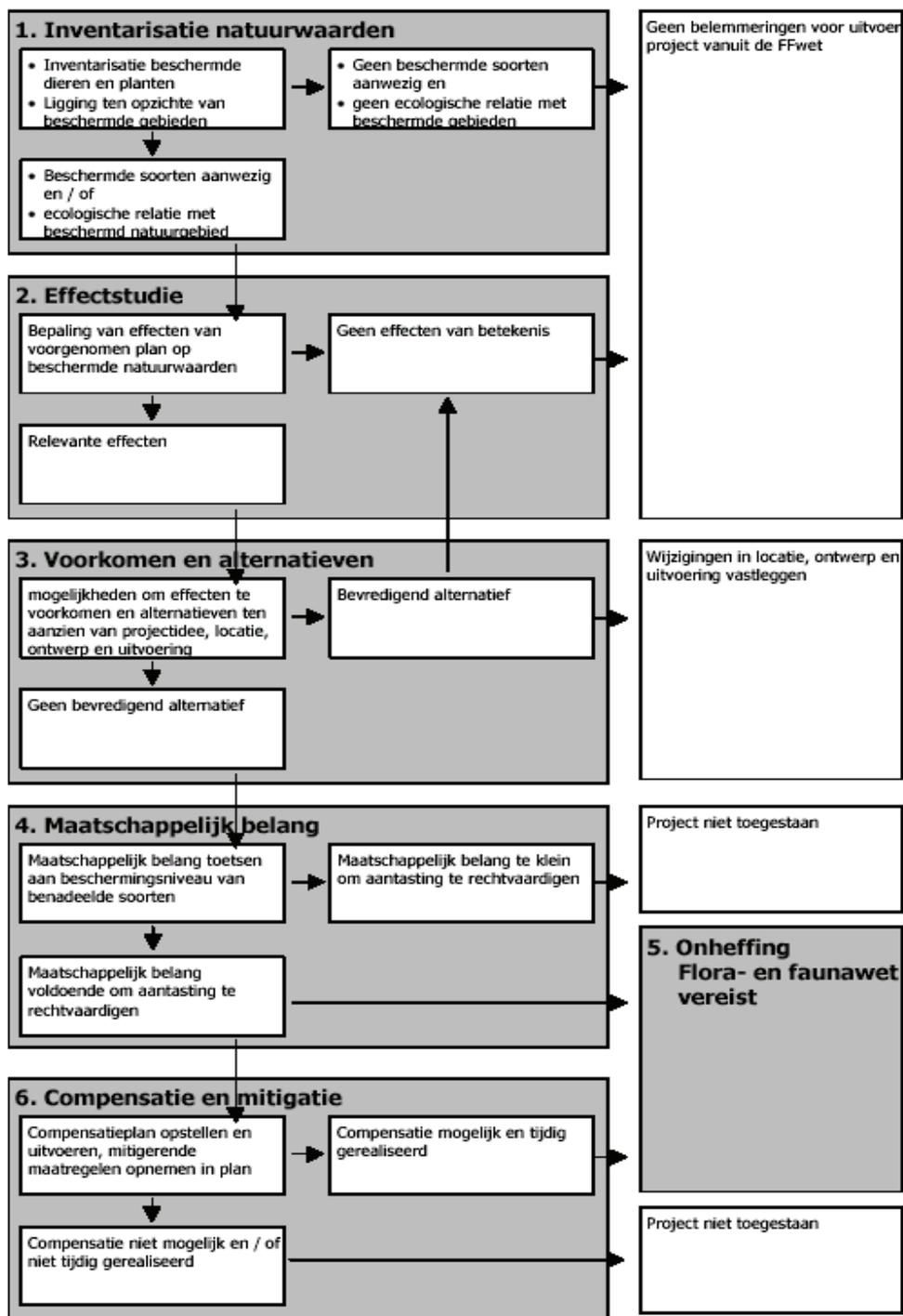
Ontheffing kan worden verleend indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort.

3. Voor de meer algemene soorten geldt een vrijstelling indien het gaat om een ruimtelijke ingreep, of om regulier beheer (officieel bestendig beheer, gebruik en onderhoud), voor deze soorten is geen ontheffing vereist.

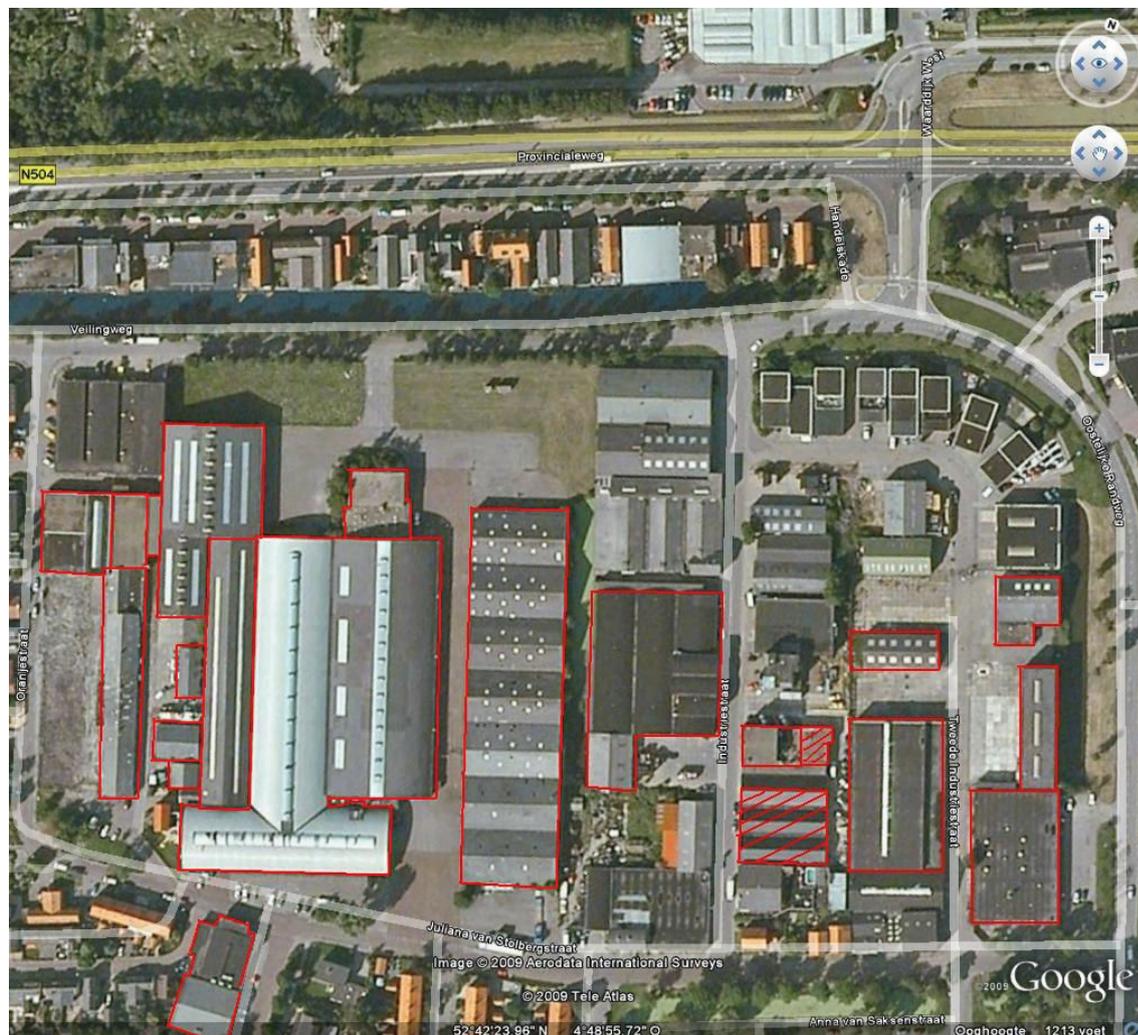
Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd. Dwingende redenen van groot openbaar belang vormen geen grond voor het verstrekken van een ontheffing. De Europese Vogelrichtlijn staat dit niet toe.

Hieronder wordt het stappenplan weergegeven die gehanteerd wordt om een ruimtelijke ingreep aan de Flora- en faunawet te toetsen.

Stappenplan Flora- en faunawet beoordeling bij ruimtelijke plannen

BIJLAGE 2 OVERZICHT VAN DE TE SLOPEN GEBOUWEN

BIJLAGE 3 CURRICULUM VITAE VELDMEDEWERKER

Naam: Volkers
Voornaam: Merijn

Opleidingen:

1997 - 2001 Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein te Velp
Studierichting: natuur- en landschapstechniek

1991 - 1997 Havo, R.S.G. Wieringerlant te Wieringerwerf
Vakkenpakket: wiskunde B, natuurkunde, scheikunde en biologie

Functies:

Vanaf 10-07-2004 Adviseur ProCensus. De werkzaamheden bestaan uit flora- en faunaonderzoeken in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast andere werkzaamheden op het gebied van ontwikkeling, behoud en herstel van natuur.

28-04-2005 t/m 20-10-2005 Inventarisatiemedewerker flora- en fauna; Eelerwoude

01-09-2003 t/m 10-07-2004 Medewerker Recreatieschap Westfriesland; RSW/SOW
Inrichting uitbreiding het Streekbos en het invoeren van projectgegevens van het "Projectbureau Landschapsplan West-Friesland" in GIS.

01-07-2003 t/m 01-09-2003 Assistent beheerder Recreatiecentrum Ursemmerplas; RSW/SOW

10-07-2001 t/m 01-07-2003 Medewerker Projectontwikkeling bij het Projectbureau Landschapsplan West-Friesland; RSW/SOW

Vrijwilligerswerk:

Secretaris Agrarisch Natuurvereniging De Rotgans (Wieringen)
Weidevogelbescherming (Wieringen)
Ganzen en Zwanen tellingen voor SOVON
Slaaptrek tellingen van de Zwarte Stern
Slootkant inventarisatie voor de agrarische natuurvereniging Wieringen

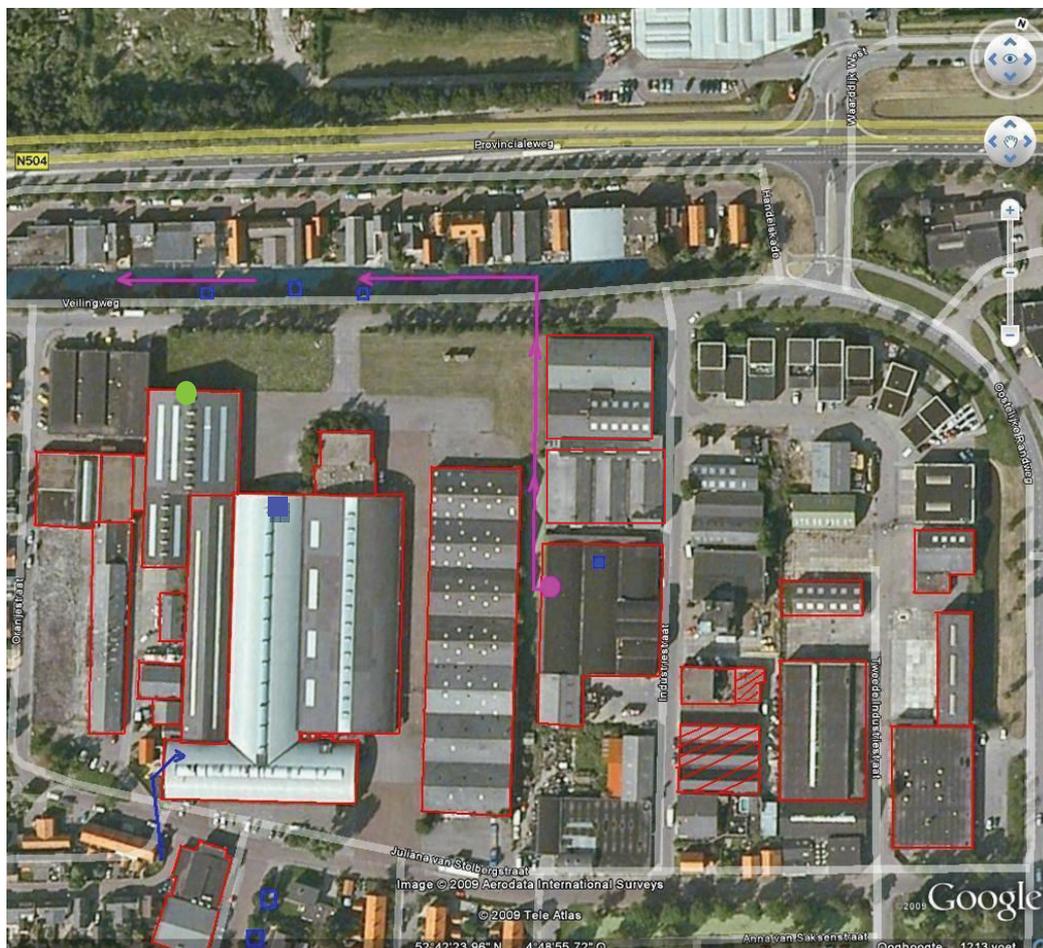
Activiteiten binnen de opleiding:

- Afstudeerproject voor WNF Letland: Begrazing en ecotoerisme in Lake Pape
- Stage voor de PTOF (Noord-Poolse vogelbescherming); Vogelinventarisatie en beschermingsplan ooievaarskolonie te Tykocin.
- Stage bij het Recreatieschap Westfriesland; Uitwerken van de ecologische verbindingzone Berkmeer – Kromme Leek.
- Ecosystem Based Management Course op Hiiumaa, Estland; Beheersadviezen m.b.t. het eiland Hiiumaa.
- Excursie New Forest, Groot-Brittanië
- Cursus motorkettingzaag; gecertificeerd
- Vuile handen stage bij het Arboretum Hørsholm, Denemarken

Overige Activiteiten:

- Summerschool in Ecology and Biodiversity, 2003 te Bialowieza, Polen;
- Oud-lid van de Jeugdbond voor Natuur- en Milieustudie (JNM)
- Assisteren bij het ringen van zangvogels
- Werkzaam bij verschillende aannemers, hoveniersbedrijven en agrariërs
- ecologisch maaibeheer gemeente Bergen en Amsterdam
- Tuinwallen project op Stroe, Wieringen
- Herinrichting en onderhoud van de dorpskooi te Hippolytushoef

BIJLAGE 4 INVliegLOCATIES VLEERMUIZEN

Legenda

- Verblijfplaats kerkuil
- Verblijfplaats meervleermuis (ca. 12-15 exemplaren plus jongen)
- Vliegrichting meervleermuis (uitvliegroute)
- Gewone dwergvleermuis (binnen foeragerend, ochtendronde) vermoedelijke verblijfplaats in de noordelijke spouwmuur
- Foeragerende gewone dwergvleermuis (avondronde)
- Vliegrichting gewone dwergvleermuis (ochtendronde, 1 exemplaar vloog het gebouw in, mogelijke verblijfplaats binnen het gebouw)

BIJLAGE 5 BESCHRIJVING AF TE BREKEN GEBOUWEN

Legenda

- Reeds gesloopt gebouw
- Af te breken gebouw
- Gebouw te slopen (ongeschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen)

1. Timmerwerkplaats; buitenzijde van de muren zijn wit gepleisterd of beplaat met metalen golfplaten, bevatten derhalve geen invliegopeningen voor vleermuizen.
2. Werkplaats; bevat geen spouw en een golfplaten dak dat op enkele plaatsen is geïsoleerd met tempex, ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
3. Achterste veilingloods; Hier zijn sporen aangetroffen die wijzen op een vaste rust- en verblijfplaats van kerkuil. Tevens bevat het gebouw een spouwmuur, echter zijn geen potentiële invliegopeningen aanwezig. Het dak bestaat uit golfplaten met een betimmering aan de binnenzijde.
4. Dubbele Garagebox; bevat geen spouw en een enkel golfdaken dak; ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
5. Schuur bestaande uit betonnen segmenten en een golfplaten dak. Ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
6. Werkplaats met laag puntdak. Een stenen gebouw met een spouwmuur, echter ontbreken invliegopeningen als stootvoegen, niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen
7. Kleine werkschuur; de Buitenmuren bestaan uit metalen golfplaten, ongeschikt voor vleermuizen.
8. Veilingloods; de buitenmuur bestaat uit een spouwmuur, echter zijn geen invliegopeningen waargenomen zoals stootvoegen of scheuren. De dakbedekking bestaat uit een golfplatendak geïsoleerd met tempex.
9. Hoofdloods Veiling; Buitenmuren bestaan uit spouwmuren. Op de ochtend van 7 juli is hier een invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen; deze vloog door een open raam de leegstaande loods in. Potentiële invliegopeningen als beschadigingen en scheuren in de muur zijn zowel aan de binnenzijde als buitenzijde aanwezig. Het dak bevat aan de binnenzijde een betimmering van houten planken. Op 10 augustus is een exemplaar aangetroffen die hoogstwaarschijnlijk de verblijfplaats in de noordelijke spouwmeer heeft.
10. Veilingkantoor; dit is een aangebouwd kantoor en veilingruimte met een plat dak. Aan de buitenzijde zijn geen potentiële invliegopeningen waargenomen en ongeschikt als rust- of verblijfplaats voor vleermuizen.
11. Krattenloods; deze loods is een halfopen houten loods met een golfplaten dak en diende voor opslag en drogen van producten. De wanden van de loods bestaan uit houten planken met een tussenruimte van circa 10 cm, zodat de producten verder konden drogen door de wind. Hier is dan ook veel tocht en daarmee ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
12. Dit is een deel stenen loods met een bekleding van ijzeren golfplaten. Ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
13. Opslagloods (aardappelen) met woonhuis; De loodsen en het woonhuis bevatten een spouwmuur met potentiële invliegopeningen (gaten ontstaan door weghalen condensors) voor vleermuizen. Tevens zijn de wanden, zowel buitenmuren als tussenmuren, extra geïsoleerd om de opslagruimtes op temperatuur te houden.
14. Opslagloods (voor bewaarkool); hier is een kleine kraamkolonie van meervleermuis aangetroffen in de spouwmuur aan de achterzijde. Ook hier bevat het gebouw spouwmuren met rondom potentiële invliegopeningen en

- zijn de wanden aan de binnenzijde extra geïsoleerd om de opslagruimtes op temperatuur te houden.
15. Woonhuis; dit woonhuis bevat een spouwmuur met aan verschillende zijde potentiële invliegopeningen zoals stootvoegen en ruimtes langs kozijnen en gootoversteken, er zijn echter geen vleermuizen geconstateerd. Het woonhuis bevat geen vaste rust of verblijfplaatsen voor vleermuizen.
 16. Werkplaats; bestaande uit metalen golfplaten. Ongeschikt als verblijfplaatsen voor vleermuizen.
 17. Loods; bevat een lage stenen muur met daarboven ramen en een plat dak. Hier zijn geen invliegopeningen aanwezig en daarmee ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
 18. Schuur; een gemetselde schuur met golfplaten dak. De muur bevat geen spouw of potentiële invliegopeningen voor vleermuizen en is daarmee ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
 19. Werkplaats; bestaande uit metalen golfplaten. Ongeschikt als verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Colofon

Projectgegevens

Project Vleermuizenonderzoek Veilingterrein Noord-Scharwoude
Projectnummer 11.221
Revisie 08
Datum November 2009

Opdrachtgever

Bouwfonds Ontwikkeling B.V.
Postbus 4376
2003 EJ Haarlem

ProCensus

Maelsonstraat 26
1624 NP Hoorn
Ing. G. Kalkman/Ing. J.J.W.M. Buiks